

Nr 411, utskrivet v 27 2024

Kära läsare!

Nästa vecka är det dags att hälsa Karl Ekdahl välkommen som en del av Reserådet. Karl gick i pension från sitt arbete på ECDC den 1 juli och blir en väldigt kompetent medlem med sikte på att helt ta över arbetet från och med årsskiftet. Redan nu i sommar kommer Karl att börja förbättra layout för Reserådets hemsidor och landinformation med kopior till prenumeranter så att alla successivt får se vad som ändrats. Månadsutskick av Reserådet fortsätter som vanligt.

Fråga: Vi har fått en fråga om denguevaccination av en man som är 73 år gammal. Han har polycytemia vera, behandlas med venesection. Står på Finasterid p g a prostata-hyperplasi samt Atenolol mot hjärklappning, hypertoni och huvudvärk. Mannen och hans hustru har lägenhet i Hua Hin i Thailand. Vistas i Thailand sex månader per år under den svenska vintern sedan drygt 20 år tillbaka. Planerar att fortsätta med detta. Resor ibland till Bangkok, ibland kring Hua Hin men inga djungelturer. I december vårdades patienten en vecka på sjukhus i Thailand p g a denguefeber. Detta var första gången han haft sjukdomen såvitt han vet. Sju av grannarna fick också denguefeber, enligt patienten (dittills hade han bara kännedom om ett enda fall). Han hörde av en av grannarna att denguevaccin ges till personer över 60 år i Norge. Han undrar om han skulle kunna få denguevaccin? Inga kända allergier eller allvarliga reaktioner vid tidigare vaccinationer. Vad tycker ni om detta fall?

Svar: Jag skulle rekommendera denguevaccin med sedvanliga två doser och tre månaders mellanrum. Att han är äldre än 60 år får vi acceptera.

Fråga: Kund som haft bältros när hon var 14, haft det ytterligare gång (tror de), hon är 18 år

om en månad. Kan hon ta vaccinet om hon vill trots att hon inte ingår i riskgrupp?

Svar: Ja men förmodligen mer sannolikt är att detta inte är bältros - kanske herpes simplex. Detaljerad sjukhistoria? Så det vore bra att få mer info om besvären just i hennes fall.

Fråga: Vi hade ett barn som skulle få TBE-vaccin. Barnet drog undan benet och lite av vaccinet gick in och lite hamnade utanför. Det fanns cirka hälften av vaccinet kvar i sprutan. Vi bestämde att ge resten i andra låret istället för att hämta en helt ny spruta. Tänkte vi rätt?

Svar: Tja, om jag förstod dig rätt så har ju barnet fått en halv dos vilket sannolikt är nästan OK men riktigt säker blir man inte. Jag hade nog hellre gett en ny dos.

Följdfråga: Det kan alltså bli så att även om barnet får resterande doser enligt schema så kan barnet vara mindre väl skyddat jämfört med om denne får full dos första gången?

Följdsvar: Eventuella skillnader försvinner när man tar en efterföljande dos.

Fråga: Kan en fyraårig kille vaccinera sig mot TBE trots äggallergi? Han kräks när han råkar få i sig ägg t ex om han äter sockerkaka. Pricktest visar ingen äggallergi men han är avrådd att äta kost som innehåller ägg.

Svar Lars: Ja, TBE innehåller inte äggallergen som del av preparatet - bara en mikroskopisk del om ens det och kan/bör ges till alla utom de som har en bevisad anafylaktisk reaktion på tidigare dos

Svar Anja: Nya riktlinjer från både barnläkarföreningen och Infektionsläkarföreningen gör inga undantag för TBE-vaccination vid känd äggallergi oavsett svårighetsgrad för allergi, då det är så oerhört låg mängd spår av äggprotein i TBE-vaccinet. Kan man få MPR kan man få TBE-vaccin och det krävs ingen extra åtgärd/beredskap egentligen.

[riktlinje for vaccination av vuxna vid anamnes aggalergi_2024.pdf \(infektion.net\)](#)

[Infektionsläkaren 22 februari 2024](#) sidan 18

Fråga: Vi får många oroliga medarbetare som vaccinerat sig hos Svea Vaccin efter det reportage som varit ang deras vaccinhantering. Min fundering gäller framför allt dem som fått levande försvagat vaccin hos Svea. Många vill kontrollera titrar och det är svårt att hantera hos oss eftersom arbetsgivaren betalar allt som utförs inom företagshälsovården. Tycker du det är klokt att tänka att vi är extra generösa att t ex ge en booster av Stamaril eller Qdenga? Eller kan det göra större skada (risk för biverkningar) än nytta?

Svar: Bra fråga där svaret inte är lätt. Jag tror inte att förvaring utanför kylskåp en kortare tid (några timmar) är så deletärt att en ny dos behövs och jag skulle inte själv vilja ha extra doser med tanke på eventuella biverkningar men jag förstår kunderna och krävs ny dos så får vi väl acceptera detta.

Fråga: Stämmer det att det är mycket denguefeber i Asien nu? Länder som Vietnam, Indonesien och Filippinerna. Vilket vaccin är det i så fall som gäller?

Svar: Vi har bara ett vaccin att tillgå = Qdenga. Dengue är mer eller mindre endemiskt men epidemier kommer med korta intervall och går inte att förutsäga så jag behöver veta mer om reslängd, resmål etc för att ta ställning.

Fråga: En 17-årig flicka ska studera 1 år på skola i Nairobi. Kommer åka på safari samt flyga till Zanzibar. Har aldrig haft denguefeber. Frisk. Följt barnvaccinationsprogrammet. Jag har rekommenderat vaccination mot: Gula feber, hepatit A+B, meningokocker ACW135Y, tyfoid (Vivotif), kolera/ETEC (Dukoral) samt malaria-tabletter för vistelse utanför Nairobi (samt myggmedel + myggnät). Jag tänkte informera om rabiesvaccin som förmodligen är tillgängligt i Nairobi. Min fråga är: Vaccin mot TBC och dengue är väl inte aktuellt? Behövs något ytterligare vaccin/information?

Svar: Jag är mer positiv till BCG än de flesta andra och ser kundens vistelse som en riskfaktor där också den ospecifika skyddande effekten av BCG kan vägas in och i mitt tycke motiverar

vaccin. Men de flesta gör som Folkhälsan och då blir det inget BCG. Dengue är helt OK för ettårsvistelse - vi vet inte mycket om hur en epidemi utvecklar sig närmaste året.

Fråga: Jag har varit i kontakt med ett byggföretag som är på en byggarbetsplats där det har börjat tränga upp vatten underifrån. Man har tagit prover på vattnet och det fanns E. Coli (avloppsvatten?) Lite oklart hur mycket de kommer i kontakt med vattnet men de undrar nu över vaccinationsskydd. Finns det någon vits med att ge dem Dukoral? Finns något annat? Bör man rekommendera uppdaterat grundskydd med tanke på detta?

Svar: Ingen anledning till oro trots läckage. Jag hade nöjt mig med ett uppdaterat stelkrampsskydd om det gått mer än 20 år (eftersom det är tid för en booster i vilket fall som helst).

Svar på förra månadens fall:

"Ammande mamma med 4-månaders baby som vill vaccinera sig mot TBE. OK? Hittar inte någon direkt info ang detta."

Svar: OK att vaccinera mor som jag ser det.

Månadens fall: En man född 1942 tog Shingrix för exakt 2 månader sedan. Idag kom han för sin andra dos. Han säger att han efter 2-3 dagar fick huggande smärta på armen som knivskärning och då på samma arm som han fick vaccinet. Han kan lyfta armen och röra som vanligt men den här smärta kommer och går även på natten så att han är tvungen att ta Alvedon på natten. Han har inga utslag. Vågar jag att ge andra dos till honom?